

GAZETA TRANSILVÂNIEI

PROPRIETARII: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRAȘOV

Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
unui comitet de redacție.

Atelierile tipografiei „Astra” T. F. 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 2.

STEAG RIDICAT LA,

1838

GH. BARÎȚIU

ȘI SFÎNȚIT DE LUPTLE PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATAȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU

MUREȘENII

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV

B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 T. F. 1513

Abonamentul anual lei 200. Autorizație și Societății lei 500.
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 26

Inreg. Trib. Brașov S. II No. G. II. 71/942

2 Aprilie 1942

Anul 105

Parada modei

de V. Branisec

La București a avut loc „Parada
modei”. Case renumite italiene au ținut
să prezinte publicului românesc ultimele
creațiuni ale modei. Și se vede că expo-
ziția a fost binevenită. Entuziaștele dări
de seamă din ziarele de capitală dove-
desc succesul desăvârșit al acestei pa-
rade mondene.

Ni se vorbește despre rochiile de toate
ocaziile, din materiale prețioase, asortate
cu gust și rafinament.

— Intre noi fie zis, unele din cro-
nicarele rubricelor feminine nu știu că
pluralul cuvântului „rochie” este „rochii”
și întrebunțează forma simplificată „ro-
chi” încetățenită în limbă de vreo cele-
bră Rașelă, care își afișase nestingherită
în văzul nostru al tuturor specialitatea
în „rochi, mantouri”. —

Dar nu numai din punct de vedere
lexical sunau barbar aceste recenzii. A-
nacronismul conținutului lor mi-au evocat
întâmplări, pe care de mult aș fi dorit
să le pot da uitării.

Mi-au amintit faimoasa descoperire,
de pe vremuri, din tezaurul nostru. În
lăzile care colindaseră ani lungi și
grei în nesfârșita Rusie și pe care le
cruțase desmățul roșu al comunismului,
s'au găsit la întoarcere podoabe feme-
iești, inutile obiecte de îmbrăcăminte.

Pe semne că persoane simandicoase
n'au înțeles să la toașul pribegiei decât
asigurându-se că și în refugiu vor putea
arbora potrivita ținută „asortată”.

De aceea, este de neîngăduit ca as-
tăzi, când națiunea sângerează pe câm-
purile de luptă, când marea majoritate a
populației trăiește de azi pe mâne într'o
eroică înceștare pentru a putea supra-
viețui greutățile mereu sporite ale ceasu-
lui de față, să aibă loc asemenea ma-
nifestări.

Dacă în timpuri normale moda și
luxul erau apanajul femeilor dintr'o a-
numită clasă socială — mai bine zis ma-
terială în clipa de față asemenea ma-
nifestări mondene sunt ne la locul lor.

Ce rost poate să aibă o asemenea
prezentare de modă?

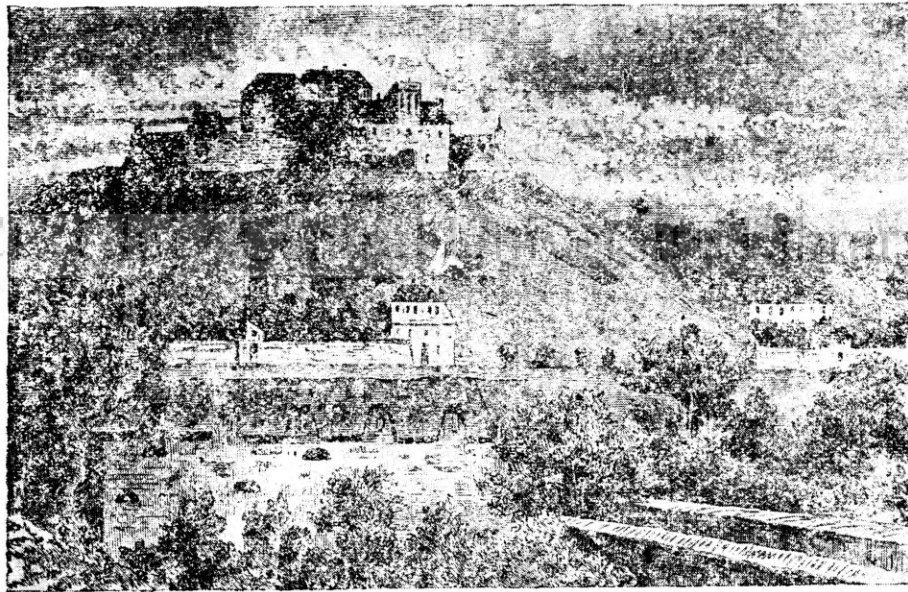
Pe de o parte, condiții excepționale
îți impun o serie de restricțiuni și for-
malități, pentru ca să-ți poți peteci o în-
călțăminte ruptă și pe de altă parte ți
se prezintă pantoful asortat la fiecare
rochie.

Unde mai pui prețul fantastic al
acestor podoabe, care nu se poate plăti
dintr'un venit cinstit agonisit. Dar, chiar
dacă presupunem că actuala strâmtoare
financiară a cruțat anumite categorii de
persoane, dacă admitem că se mai gă-
sesc fericiți, care ar putea să-și permită
cheltueli inutile, este o datorie de onoare
a femeii să renunțe de bunăvoie la vani-
tăți deșarte.

Tradiția noastră pământeană im-
punе femeii în vremuri mari severe obli-
gații. O ținută sobră, decentă. Halatul
alb de infirmieră sau haina întoarsă pe
dos și transformată o vor deosebi pe
Româna adevărată de manechinele ca-
selor de modă.

Când părinții, soții, frații și fiii în-
dură moartea la fiecare pas, cui îi mai
poate arde de lux, chiar dacă și l-ar
putea permite?

Brașovul de altădată

Cetățuia și dealul Cetățulei
în veacul al XVII-lea

FOILETONUL
„GAZETEI TRANSILVÂNIEI”

Din scrisorile lui I. Urban Jarnik către Ion Micu Moldovan

Publicate de Ștefan Manciulea

— Urmare. —

De aceea nu aceasta este care mă
face de mă simt atât de fericit că m'am
dus, ci semnele de dragoste și de sim-
patie care mi se aduceau nu numai ca
unuia dintre delegați, ci mie personal.
Și de semnele acestea nu duceam lipsă,
ci din contra: Regele chiar sosind la
gară m'a agrăit întrebându-mă dacă
vorbesc românește. Nu i-am răspuns
după cum s'a scris în „Românul”: „Da
Maiestate”, ci am întrebuițat o locu-
țiune populară: „o rup și eu Maiestate,
cum știu”. Căci aceste câteva cuvinte

au fost de ajuns ca M. S. să-mi facă
complimente despre modul meu de a
mă rosti. Și după dejunul și prânzul la
așa numitul Cercle, mă pomenesc cu
M. S. Regina care spuse cam următo-
arele: „Se vede Domnule Jarnik, că D-ta
nu numai vorbești românește, ci și
gândești”.

S'apoi cum să-mi spun mulțumi-
rea, fiind așezat la masa Regală odată
la dreapta Principesei moștenitoare, și
altă dată la cea a A. S. Regale princi-
pessa Elisabeta, și aceasta tocmai în pre-
ziua zilei sale de naștere, de 17 ani.

Harul jerfiei

de A. A. Mureșianu

Cine nu se emoționează citind as-
tăzi cuvintele scrise de Nicolae Băl-
cescu la 1849: „Românismul nu se va
putea desvolta și scăpa de atâți vrăj-
mași ce-l apasă până când Principatele
nu vor fi libere și nu vor organiza pu-
terea lor armată, cu care să-și tragă cu
sabia hotarele sale naționale”.

Istoria veacului al 19-lea este
plină de mișcările naționale ale popoa-
relor europene, însă puține din acestea
ne înfățișează frumusețea și măreția
luptelor pentru libertate, pentru unire
și pentru independență ale celor două
popoare latine, ale Italianilor și Româ-
nilor.

Ar fi putut însă Italia, care nu
era încă la 1815, după însăși cuvintele
famosului cancelar Metternic, decât o
„expresie geografică”, să se avânte în-
tr'un timp atât de scurt, la rolul de
mare putere europeană, dacă lupta ei
pentru libertate și unire n'ar fi fost în-
soțită și de *spiritul de sacrificiu*?

Eroismul dovedit de micul regat
al Sardiniei, în luptele sale dela 1848
și 1849 cu Austria, nu dăduse însă, de-
cât foarte puține rezultate. Destinul
aduse însă la conducerea politice sale
pe Cavour. Ceea ce Italia n'a putut face
până atunci singură, Cavour o încearcă
acum în alianță cu marea și puternica
ei soră latină, cu Franța, și în înțele-
gere cu marele ei conducător, Ca-
vour propuse, la 1855, în parlamentul
din Turin, participarea regatului său la
războiul Crimeei. „Cred, spunea el, că
condiția de căpetenie a îmbunătățirii
soartei Italiei, este de a-i ridica renu-
mele, de a face ca toate națiile din
lume să-i cunoască calitățile. Pentru a-
ceasta este necesar să dovedim Euro-
pei, că vitejia militară este în Italia
ceea ce era în timpul străbunilor no-
ștri”.

Lupta Italiei, alături de Franța, în
războiul Crimeei, îi deschise calea par-
ticipării la congresul de pace din Pa-

Continuare în pagina 3-a

Auzind Măria Voastră acestea, de
bună seamă, glumeț cum îmi place a-
tât mie cât și altora să vedem pe Mă-
ria Voastră, de bună seamă m'ați a-
grăit cam așa: „Acum Cehule să te vad
la treabă, vrednic ești ori ba să ți se
facă ție, unui moșneag, o asemenea
cinste, să te puie alături cu un boboc
atât de fraged și plâpând!”

Atunci ce ași fi răspuns eu, că-
ruia și mie-mi place să fac și glume?
Cam așa: „Am scăpat, cel puțin mie
mi se pare, cu fața curată din năpasta
pregătită. Și iată cum: Înaintea prân-
zului cu pricina, fiind agrăit de princi-
pessa-mamă, i-am mulțumit de înalta
onoare care mi s'a făcut de m-au pus
la dreapta A. S. R. fie-sa. Cu aceasta
A. S. R. îmi spuse să vorbesc numai
românește cu dânsa că știe bine. Ceea
ce eu pricepeam așa că trebuie să iau
inițiativa eu, și să nu aștept până l va
plăcea A. S. R. să-mi adreseze cuvân-
tul. Așa io am întreat-o dacă cu-
noaște lucrarea mea „Drumul pe care
am mers” și aflând că nu, m'am rugat

INSTANTANE

Diamantul bunichii

Era în 1916. În orasul B. dela poalele muntelui se auzea bubuitul mănos al tunurilor. Cete de refugiați treceau zilnic pe dinaintea casei noastre, mergeau tot înaintea fără vreo țintă anumită, fără lung popas pe nicăieri. La urmă plecai și eu cu mama. Dar bunica a rămas acasă să grijească sculele.

Avea bătrâna lucrurile ei, de care nu îngăduia să ne atingem niciodată. Avea un dulap enorm, ce ocupa trei sferturi din perete, și pe care nimeni nu l-a mișcat din loc de ani îndelungași de când l-au așezat acolo. Nici chiar când se făceau curățiri mari. În acest dulap își ținea bunica albiturile ei din trusou, bucăți de lingerie nefolosită încă, dar galbene de vreme și de stat. Și acum găseai prin rufe câteun buchet de levănțică, pus acolo cu cne șile câți ani înainte.

Intr'o seară, după plecarea noastră, s'a abătut pe la casa bunichii o doamnă. O baroneasă, spunea ea. S'a abătut și-a stat până a doua zi. Fugise dela moșia ei din bătaia tunurilor și pleca la niște rudeni mai înlăuntrul țării. N'a luat cu ea din toată bogăția de acasă decât o casetă. Dar caseta aceasta era plină cu juvaeruri de mare preț. Iși furau ochii, privind la ele. Bunica le-a văzut, căci baroneasa în noaptea aceea i le-a arătat pe toate. Străina a plecat apoi.

La câteva zile observă bunica de desubtul dulapului, într'un colț sclipind ceva. De bună seamă — gândi în sine — o piatră scumpă, vreun diamant, s'a rostogolit acolo din caseta baronei. S'a căznit ea destul să-l scoată, dar n'a putut. Și nici n'a spus nimănui. I-a spus numai mamei când s'a întors din refugiu. Mama a râs de ea și nu s'a ostenit să-l scoată.

Eu n'am văzut-o pe bunica mea zece ani. Când am cercetat-o, era într'o vară, m'a tras de-o parte și îmi mi-a spus de diamant. Imi indică locul în taină și mă rugă să încerc eu să-l scot că sunt tânără și mă aplec mai bine. Intr'adevăr, la locul arătat, văzui și eu sclipind ceva. Mi-am căutat un cârlig ascuțit la vârf și-am prins a scormoni cu el. Bunica stă n picioare lângă mine, tremura. Zece ani purtase în sân dorul pietrii nestemate, de care era sigură că există. Avea s'o vadă acum în mâna ei. Și ce frumoasă și-o inchipuie!

În fine, după o bună jumătate de ceas cât am stat pe brânci răcând mereu cu cârligul, am scos la lumină mărgeleța mică albă, o boabă din mătâniile de sticlă ale bunichii.

Ecat. Pitiș

Citiți

„Gazeta Transilvaniei“

CRONICA LITERARA

de Aurel Marin

ION MOLDOVEANU: *Sbor peste ape*. Poeme. Colecția „Symposion“.

O singură carte de versuri a rămas și dela Ion Moldoveanu, al cărui destin este identic cu acela al lui George Boldea, o carte de confesiuni lirice, intime, tulburătoare prin obsesia permanentă a trecerii către cele eterne.

Preocupat mai mult de formă, adeseori sentimentul pălește, fie că nu-i convine, fie că semnificația cuvintelor este exagerată:

*Pentru frunți muiate în azur
De sărbătorească înserare,
Port cu mine nostalgia mare
Și mirajul cântecului pur.*

Dar, de sub acest veșmânt grandilocvent, talentul generos nu întârzie să se arate, ca în *Psalm sau pământeană trecere*.

Cu predispoziții speciale către pastel — și la poezii ardeleni acestea sunt, la toți, îndelung cultivate, — Ion Moldoveanu povestește în ton potolit uneri ca de moșneag care cunoaște bucuriile și tristețile lumii ca și mersul stelelor, unor prieteni pe care-i bănuiește și-i dorește tot pe atât de generoși cum este și el.

Prin lina melancolie, întoarcerea spre un trecut veșnic înnegurat, dorința de eliberare și evadare într'o lume a cărții (legendei) și prin tonalitatea versului său, se apropie foarte mult de George Popa.

Alegem câteva versuri care evidențiază această comuniune spirituală și de tehnică a scrișului:

*Și bucurii au trecut: chemătoare și crude
Ca Someșul pe lângă sălcii ude!
Trec prin vieață și prin tinerețe
Cu aceeași nesfârșită tristețe.*

(Elegie)

*Cine știe tristețile toate,
Cele din adâncuri, de pe ape,
Tristețea pruncului abia născut,
A cavalerului în za și scut?*

(Tristeți în burg)

*Uite cerul cade ca o plasă
Pe tristeți și arbori de mătăasă*

*Uneori se pare c'am vrea să murim
Dar mințim, mințim.
Ancorăm doar pentru consolare
În tristețe și însingurare.*

(Schimbarea la față)

*Plecarea ta spre însorite meleaguri
De ce-a fost să fie fără steaguri?
Vezi, ziua stărute obosită pe culmi,
Vânt de sfârșit adulmecă prin ulmi
Și brazi. Iar văduvită de cânt și comoară,
Pădurea se pregătește să moară.*

(Inscripție)

Poetul a scris în condițiuni materiale precare.

Nu altfel au fost și condițiunile sufletești, prea adesea.

Ne amintim a fi citit că prietenii săi, prețuind realu-i talent, îl îndemnau în fel și chip ca să-și adune poeziile și să le publice.

Cu ce sufler le va fi primit el toate acestea?

Există, între scrisorile din Tomis, ale lui Ovidiu una intitulată: *Poezia cere liniște și seninătate*.

Brutus, către care se presupune a fi adresată această scrisoare, îl sfătuește ca, spre a nu-i fi spiritul copleșit de lene, să-și indulcească timpul surghiunului prin studii. Poetul îi răspunde, plin de amărăciune:

*Greu este sfatul ce-mi dai,
amice, căci versul pretinde
Cuget senin și un trai
fără de griji, liniștit,
Soartă mai tristă pe lume
ca soarta-mi nu poate să fie;
De dușmănoase furtuni
este destinu-mi mânat.
Ceri ca Niobe, pierzându-și
copiii, să ducă festiva
Horă, să joace Priam
când își îngroapă ai săi fii?**

Și totuși, ros de boală pe'ncetul, Ion Moldoveanu a găsit clipe de răgaz, de uitare de sine.

Unei asemenea clipe se datorește acest *Popas*, fericit stilizat, care singur poate constitui, pentru rarii săi prieteni, un prilej de meritată comemorare:

*Popas în noaptea caldă
la margine de lan
În mâna înflorită
cu struț de măghiran,
Duc suflerul ofrandă
cu nostalgii în floare
Când stele cad pe ape
și plâng în zări izvoare.*

*Cad bolțile pe-aproape
cu vuet trist și lung
Prin cutele nădejzii
înseninări strâpung.
Cu suflerul ușure,
blând îngenunche zarea
Când luna — chip de-argint azi —
ilumină cărarea.
Popas în lanul, frate,
ca noaptea caldă 'n mâni
Când toamne violete
îngenunche 'n fântâni
Și luna 'nseninează
nostalgic triste ape:
Simt suflerul, hulub alb,
rotindu-se pe-aproape.*

*) P. Ovidius Naso. *Tristia*. Cartea V, elegia 12-a. Trad. Șt. Bezdechi.

PREDICI ÎN PUSTIU

Înainte, tot înainte

Noi nu suntem mașini și totuși câte asemănări. Doar inima noastră bate de 100.000 de ori pe zi și mână pe an 3 milioane de litri de sânge. Ce muncă gigantică se face pe nesimțite fără să vie să reclame că lucrează fără încetare și fără odihnă. Nu există o astfel de mașină construită de mână omenească. Laringele nostru cu numai 2 coarde vocale putând da 160 de tonuri ca cel mai complicat pian, nu poate fi reprodus nici când de mână omenească, căci ceea ce poartă pecetea Creatorului divin este însuși marele mister al vieții.

Și cu toate acestea câte asemănări cu un automobil. Când pornești la un drum cât de mic cu mașina — te uiți bine și la corp: roți, genți, cauciuri, gresaj, spălat, capotă, arcuri, șuruburi strănse, și la suflerul mașinei: să pornească ușor, să aprindă la timp, să aibă curent suficient.

Tu nu dai atențiune minunatei tale mașini create de Dumnezeu nici cât de atențiune un șofer conștiincios automobilului său. Și cât de lung este drumul vieții tale. Cauciucurile trebuie să te țină 90—100 de ani, dar tu nu vrei să știi, că în opoziție cu cauciucurile mașinei numai circulând mereu le întreții sănătoase. Mănile, picioarele tale au nevoie de continuă mișcare și s'a spus și despre stomac într'un recent congres medical: *Omul digeră mai mult cu picioarele decât cu stomacul*.

Dar ce mașină ar fi aceea, cu cea mai frumoasă și confortabilă caroserie din lume și n'ar avea motor? Ar putea fi cel mult o onorabilă căruță sau trăsură. Cum crezi tu atunci, că poți avea o vieață lungă și frumoasă, o personalitate puternică și activă, dacă nu-ți cultivi suflerul, ce Dumnezeu ți l-a insuflat ca pe o scânteie divină la nașterea ta?

Lapadă, ca pe o urgie grea credința ta de până acuma că ai să-ți cultivi sau numai corpul sau numai suflerul. Nu se pornește la drumul lung al vieții fără buna întreținere și a corpului și a suflerului. Se plătește să înveți șoferitul cel puțin din punct de vedere filosofic, ca să vezi câtă inteligență, câtă muncă, câtă osteneală, câtă armonie trebuie să fie între diferitele piese ca mașina să meargă bine.

Nu știi ce ți-ai îngrijit până acuma mai bine corpul sau suflerul și nu știi nici cum ai înțeles să le îngrijești. Ceea ce știi însă este, că necondiționat în săptămâna mare trebuie să aibă întâietate grija suflerului. Cum? prin post și rugăciune. Vei zice — poate — asta mi-au mai spus-o preoții. Eu însă pornesc dela cea mai reală filosofie a vieții și ea ne duce la aceeași concluzie: *Înainte, tot înainte spre desăvârșire. Dacă Hristos a înviat să reînviem și noi însușindu-ne lecția minunată corp și sufler desăvârșit cu osteneala de fiecare zi.*

Dr. M. Suciu-Sibianu

să mi se deie voie să i-o trimit, la ce dânsa a răspuns grațios. Și tot așa vorbeam în pauze, băgând de seamă să respectez momentele când mânca sau vorbea cu ministrul de interne d-l Marghiloman, care ședea la stânga ei*.

Și să vă închipuiți că Regina ședea vis-a-vis, auzind o mare parte din cele ce spuneam. La sfârșit iată-mă și pe mine desvinovățându-mă față cu prințesa și Regina, să binevoiască sa-mi ierte, dacă nefiind deprins cu viața dela Curte, am greșit în contra etichetei. Și cu M. S. Regele. Aici eram și mai mult la largul meu, căci vezi-bine, bărbat cu bărbat tot mai ușor decât bărbat cu femeie, și încă ce femeie!

Era la un prilej: vorbeam despre mergerea mea călare odată în viață-mi dela Bran la Câmpulung și despre calitatea mea de membru al societății de înfrumusețare „Viitorul” din Rucăr. Altădată îi adusesem aminte de audiența pe care am avut-o acum 32 de ani în palatul dela Cotroceni.

Cea mai lungă convorbire însă pe

care am avut-o cu M. S. iată-o. Agrăindu-mă M. S. i-am spus cam următoarele: Să-mi permită preagrațios Să-i adresez o umilă cerere, și anume aceasta: Toată lumea se miră că de unde am eu prilejul să vorbesc, căci fără practică nu puteam să și știu cum ar fi cu puțință. Practica aceasta ci-că o aveam de-o vreme încoace la Praga, stând de vorbă cu niște ofițeri care se trimeteau acolo atașați la regimentele noastre. Cei din urmă care au plecat mi-au spus că de acum încolo nu se vor mai trimite ofițeri p-acolo. Și de aceea eu, fiindcă de sigur ar fi mare pagubă să uit cele ce știu, mă rog preaumilit de M. S. să mai trimită ofițeri la Praga, și de azi încolo. La ce M. S. zimbând, zice că se vor trimite. Eu mulțămii, dar atunci M. S. spune, treaba nu atâră numai dela El. Vorbec mai departe și fac elogiu de un locotenent Mihail Nicolescu, care mai bine decât toți ceilalți se pricepea la cele ce-mi trebuiau ca un adevărat filolog. M. S. m'a întrebat atunci la ce

branze de acesta acum în gimnaziul militar din Craiova aparținea, și atunci ce să-i răspund eu M. Sale? Să mă ierte Maria Voastră, aceasta nu o știu, căci în ce privește ale militare, sânt și am fost totdeauna ignorans ignorantissimus. M. S. mă întreabă: Cum D-ta n-ai slujit ca militar, la ce eu răspund că nu, căci slujind fratele meu mai mare, eu am fost scutit.

Și așa am vorbit și cu A. S. R. principele moștenitor Ferdinand și cu fiul lui, Carol, și cu alte persoane însemnate, fără nicio sfială. Așa p. ex. era acolo un ambasador oficial din partea M. S. Impăratului nostru, feldmarschalleutenant comandant din Lemberg. Am pus pe cineva de mi-l-a prezentat și i-am spus: Iată Escelență, noi doi suntem un fel de colegi: Escelența Voastră sunteți delegat din partea Maiestății Sale Impăratului, pe când eu sunt delegat din partea republicii de litere și științe din Praga, și tot atunci m'am prezentat și Guvernatorului Basarabiei, pe

care țarul Rusiei l-a trimes ca să-l salute pe Suveranul României la Iași. Am început să vorbesc cu el rusește, văzând însă că nu merge așa cum ași fi dorit eu, am început să vorbesc nemtește, ceea ce D-sa bine a priceput.

În ce privește ieșirea mea în vileag, am vorbit de patru ori: Odată cetind adresa de felicitare, sau mai bine tot o traducere română făcută de mine întocmai cum și originalul, apoi la ministrul Arion, a treia oară la un dejun dat de un grup de profesori din București și de Liga Culturală, unde am mâncat numat mâncări naționale, mămăligă, pui cu borș și cu smântână, cașcaval, plăcinte și ce mai știu eu ce. A patra oară, unde mi se pare c'am secerat cele mai mari aplauze, era în preția plecării, la dejunul dat de Rectorul Bogdan. Acolo am băut la ospitalitatea românu, cam la fel cu toastul meu dela Metropolia din Blaj. Răsete nesfârșite a stărnit spusa mea despre banii cusuți în jiletcă de teamă să nu mi se fure pe drum, pe cari bani

In nopțile sfinte

Seara și-a trecut de mult amurgul și pași singuratici rătăcesc pe ulița satului.

Ici colo, pași grăbiți de mame și bătrâni se îndreaptă spre mijlocul satului de unde cântecul clopotelor, ce se repetă, întrerupe liniștea acestei nopți de primăvară timpurie.

Copii mici, însoțiți de frații mai mari, aleargă cuminte spre locul ce chiamă pe mic și mare la închinare sfântă.

De ici de colo, de prin case, se desprind unul câte unul alți credincioși întârziati și cu grabă se îndreaptă spre dumnezeescul locaș de luminare sufletească, de mângâiere și de sfințire.

In fața bisericii, odihnind, cumpănesc greul păcatelor ce le poartă fiecare și apoi făcându-și semnul crucii înaintea sfioși, împinși de o sfântă dorință în atmosfera pe jumătate întunecată a bisericii.

In fața iconostasului cu mulțimea icoanelor împodobite cu multă dărnicie și pe a căror față joacă lumini cu scilipiri de stele, se opresc bătând mătâni și făcând cruci; rugătorii par a fi umbre din alte lumi ce vin la întâlniri pioase cu Dumnezeu și cu sfinții.

De undeva din înălțimi, se aud melodii duioase, rugăciuni ce pătrund adânc sufletele purtate pe aripi de îngeri nevăzuți spre lumea iertării, a iubirii și a nădejzii nemărginite.

Sub odăjdii mohorâte, în fața triodului învechit, preotul chiamă la un loc cugetele apăsate de păcat ale celor ce s'au adunat aci ca la o mărturisire.

„Suflete al meu, suflete al meu, scoală — pentru ce dormi?”

Sunt muștrările divine ce bat la ușa conștiinței omenești.

„De unde voui începe a plânge faptele vieții mele cele ticăloase?”

Deșteaptă-te dar, ca să se milostivească spre tine Hristos... și în acest timp credincioșii sorb din duhul de sfințenie al păcii sfântului locaș.

Prin mintea lor trec una câte una rănilor păcatelor, se mărturisesc în taină judecătorului a toate.

„Miluiește-mă Dumnezeule, miluiește-mă”, este suspinul cald ce se aude. Ceea ce nu a putut să spună în timpul zilei, când tot trupul era supus unei neîntrerupte încordări, răsună puternic acum.

Sufletul, retrăind toate durerile trecute, grăiește acum plin de nădejde cu Ceriul, căruia îi dă iar împăcare.

In această mântuitoare frământare, o rază de lumină străbate lumea adâncurilor omenești. In ea chipul lui Isus se arată și vorbește: „Vino la mine”.

Sufletul rătăcitor se liniștește acum, inima vorbește și ființa întreagă se înnoiește în tainica rugăciune a nopților de denie.

de pr. Alex. Florea-Vlădeni

niciodată cu capul n'am putut să-i cheltuiesc. Și-apoi nu numai c'am fost găzduit și ospătat, ci am fost încărcat de plocane: cu cărți, cu cusături, cu zaharicale, gărlă!

Dară trebuie să mă grăbesc, căci într'adevăr, mare mi-e teama ca în loc să fi făcut Măriei Voastre o plăcere, măzgălitura mea, tocmai fiindcă este o măzgălitură din cele mai nerușinate, o să V-aducă supărare. Mă rog de iertare, vedeți bine c'am început frumuseț, apoi însă iată că mă ia gura, sau mai bine peana pe dinainte, și atunci nu e putere în lume care ar putea să mă oprească.

Salutare și complimente și din partea nevastăii.

Al Măriei Voastre devotat

Praga/13-II*

19-221-II

Ioan Urban Iarnik
din țara Cehului

ROMANIA

PLANUL LOTERIEI 27^A PE CLASE

30 Aprilie — 30 August 1942

80.000 Lozuri • 34.000 Câștiguri • 5 Premii fixe

Intregi sau divizibile: 4 a Lei 1.000.000 (Clasele 1-4) și 1 a Lei 5.000.000 (Clasa 5) precum și 50 Premii de Consolare a Lei 200.000 prin tragere suplimentară

CLASA ÎNTĂIA	CLASA DOUA	CLASA CINCI
Tragerea: 30 Aprilie și 1 Mai 1942 In cel mai fericit caz se câștigă Lei 2.000.000 Un PREMIU întreg sau divizibil de Lei Câștiguri Lei 1 1.000.000 1 500.000 1 250.000 2 100.000 200.000 3 80.000 240.000 4 60.000 240.000 8 40.000 320.000 12 30.000 360.000 18 20.000 360.000 50 10.000 500.000 100 5.000 500.000 200 4.000 800.000 2600 2.400 6.240.000 3000 Cașt. Lei 12.510.000	Tragerea: 29 și 30 Mai 1942 In cel mai fericit caz se câștigă Lei 2.000.000 Un PREMIU întreg sau divizibil de Lei Câștiguri Lei 1 1.000.000 1 600.000 1 300.000 2 100.000 200.000 3 80.000 240.000 4 60.000 240.000 8 40.000 320.000 12 30.000 360.000 18 20.000 360.000 50 10.000 500.000 100 6.000 600.000 200 5.000 1.000.000 2600 3.600 9.360.000 3000 Cașt. Lei 16.080.000	Tragerea la: 5-6-7, 11-12-13, 16-17-18, 20-21-22, 25-26-27 și 30 August 1942 IN CEL MAI FERICIT CAZ SE CAȘTIGĂ LEI 10.000.000 Un PREMIU întreg sau divizibil de Lei Câștiguri Lei 1 5.000.000 1 2.000.000 2 1.000.000 2.000.000 4 500.000 2.000.000 12 200.000 2.400.000 30 100.000 3.000.000 50 60.000 3.000.000 60 50.000 3.000.000 80 40.000 3.200.000 160 25.000 4.000.000 250 20.000 5.000.000 350 15.000 5.250.000 1000 10.000 10.000.000 20000 6.000 120.000.000 22000 Câștiguri Lei 174.850.000 50 PREMII DE CONSOLARE de Lei 200.000 = Lei 10.000.000
CLASA TREIA Tragerea: 24 și 25 Iunie 1942 In cel mai fericit caz se câștigă Lei 2.000.000 Un PREMIU întreg sau divizibil de Lei Câștiguri Lei 1 1.000.000 1 700.000 1 350.000 2 100.000 200.000 3 80.000 240.000 4 60.000 240.000 8 40.000 320.000 12 30.000 360.000 18 20.000 360.000 50 10.000 500.000 100 7.000 700.000 200 6.000 1.200.000 2600 4.800 12.480.000 3000 Cașt. Lei 19.650.000	CLASA PATRA Tragerea: 16 și 17 Iulie 1942 In cel mai fericit caz se câștigă Lei 2.000.000 Un PREMIU întreg sau divizibil de Lei Câștiguri Lei 1 1.000.000 1 800.000 1 400.000 2 100.000 200.000 3 80.000 240.000 4 60.000 240.000 8 40.000 320.000 12 30.000 360.000 18 20.000 360.000 50 10.000 500.000 100 8.000 800.000 200 7.000 1.400.000 2600 6.000 15.600.000 3000 Cașt. Lei 23.220.000	
TOTALUL CAȘTIGURILOR LEI 256.310.000		
Statul garantează prin lege secretul jocului și plata câștigurilor		
Intrați în joc imediat la CLASA I-a pentru a participa la acest nou ciclu de milioane		
Câștigurile se plătesc jucătorilor fără nici un fel de reținere		

HARUL JERTFEI

de A. A. Mureșianu

Continuare din pag. 1-a

ris din 1856, cu drepturi egale cu celelalte puteri beligerante, cu toate protestele Austriei, care o califica în notele sale de „mică putere”.

Și în drumul ei victorios politica lui Cavour aduse la 1859, după Magenta și Solferino, *capitularea bătrânei împărății a vulturului cu două capete în fața forțelor allate ale latinității* și întemeierea marelui regat al Italiei unite.

Același spirit de jertfă a condus la 1877 pe patrioții români prevăzători ai neamului românesc, de dincolo și de dincoace de Carpați, să capaciteze guvernul României, cu toată opoziția îndârjită a spiritelor „conservative”, la intrarea ei în acțiune și la făurirea prin vitejia ostașilor săi a legitimității aspirațiilor viitoare ale românismului.

Multe s'au schimbat de atunci în politica lumii. Urmând instinctul strămoșesc, România se găsește astăzi din nou pe calea afirmării forțelor sale de viață și a aspirațiilor sale naționale. In noua luptă pentru libertate, care este totodată și lupta civilizației contra barbariei, ea se găsește alături nu numai de sora ei mai mare Italia, ci și de marea și victorioasă națiune germană. Astăzi sunt pe cale de a se realiza și pentru ea profeticele cuvinte, pronunțate de Cavour la 1855, în parlamentul Piemontului: „Cred, domnilor, că gloria ce soldații noștri o vor aduce de pe țărmurile Orientului, va face mai mult pentru viitorul Italiei, decât toate declamațiile din lume”.

Primăria Municipiului Brașov

No. 8743/1942
Serv. Financiar
și Dir. Aprop.

Ordonanța No. 15/1942

Noi, Primarul Municipiului Brașov, Având în vedere dispozițiunile art. 9 și 64 din Decretul-Lege Nr. 1215 pentru activarea producției, regimul prețurilor, reprimarea speculei ilicite și a sabotajului, publicat în M. O. Nr. 102 din 3 Mai 1941, cu modificările aduse prin Decretul-Lege publicată în M. O. Nr. 135—1941,

Având în vedere dispozițiunile deciziei Ministerului Economiei Naționale Nr. 358, publicată în M. O. Nr. 160 1941,

Având în vedere că prețurile la talpă s'au majorat cu 33% față de cele din trecut, și faptul că datorită impunerii talpii cismarilor și pantofarilor nu au de lucru,

Având în vedere avizul principal dat de Prefectura județului, cu adresa Nr. 7044—1942,

In baza drepturilor conferite nouă prin dispozițiunile Art. 16 din Legea Administrativă

Ordonanță

Cu data 1 Aprilie 1942, se fixează următoarele prețuri maxime pentru talpuitul ghetelor:

Talpuitul ghetelor cu materialul cismarilor:

Talpi și tocuri pentru o pereche de ghetete bărbătești Lei 480.

Talpi fără tocuri pentru o pereche de ghetete bărbătești Lei 394.

Talpi și tocuri pt. o pereche de ghetete de damă Lei 384.

Talpi fără tocuri pentru o pereche de ghetete de damă Lei 312.

Talpi și tocuri pentru o pereche de ghetete pentru copii sub 12 ani Lei 264.

Talpi fără tocuri pentru o pereche de ghetete pentru copii sub 12 ani Lei 192.

Talpuitul cu materialul clienților:

Talpi și tocuri pentru o pereche ghetete bărbătești Lei 252.

Talpi fără tocuri pentru o pereche ghetete bărbătești Lei 216.

Talpi și tocuri pentru o pereche de ghetete de damă Lei 228.

Talpi fără tocuri pentru o pereche de ghetete de damă Lei 192.

Talpi și tocuri pentru o pereche ghetete pentru copii sub 12 ani Lei 120.

Talpi fără tocuri pentru o pereche ghetete pentru copii sub 12 ani Lei 84

La talpuitul cu talpă de bivoli tariful de mai sus se scade cu 15%.

La talpuitul cusut (nu cu cule), prețul va fi sporit cu 25%.

Cismarii și pantofarilor sunt obligați a purta registrul de evidență ordonat de Primărie, introducând și prețul lucrării executate, care se semnează de client. Ordonanța prezentă va fi afișată.

Infrațiunile la prezenta ordonanță se pedepsesc potrivit dispozițiilor Decretului Lege Nr. 1215—1941 cu modificările sale ulterioare.

Brașov, la 24 Martie 1942.

Primar,
Dr. N. G. V. Gologan

Secretar General:
Dr. V. Voicu

Șeful serv. financiar: A. Precup

Nu lăsați vitele neingrijite. Este avutul vostru și al țării. Veți avea nevole de ele la muncile din primăvară.

Informațiuni

Pentru cititorii noștri

In urma scumpirii hârtiei de tipar și a reglementării prețului de vânzare al ziarelor, suntem nevoiți să facem și noi unele schimbări în prețul de abonament.

Abonamentul anual al Gazetei Transilvaniei va fi dela 1. Aprilie 1942 lei 300.—

pentru autorități și soc. 600.—

pentru țărani 150.—

La aceste sume se mai adaugă timbrele prescise de lege la eliberarea chitanței de plată.

Toate abonamentele plătite înainte de 1 Aprilie a. c. se consideră integral plătite cu prețul vechiu. Prețul unui număr rămâne 2 lei.

RECTIFICARE: Abonamentul de sprijin al d-lui Tiberiu Brediceanu, Buc. este 1000 lei și nu 100.— cum greșit s'a tipărit în numărul nostru trecut.

Serbarea dela liceul „Dr. I. Meșotă”:

In ziua de 25 Martie elevii liceului Dr. I. Meșotă de sub conducerea d-lui director At. Bălăcescu au aranjat o reușită serbare artistică-literară. Munca profesorilor și elevilor școlii merită lauda și recunoștința oamenilor de bine.

Festivalul religios al Soc. ort. a Femeilor Române

Soc. ort. națională a femeilor rom. din Brașov de sub președinția d-nei Zina Moroianu a aranjat un festival religios cu concursul liceului de fete „Principesa Elena”, liceul comercial de fete, liceul industrial de fete și liceul de băieți „A. Șaguna”. Serbarea s'a ținut în sala „Astra” cu mare succes moral pentru participanți.

Serbarea școlii de gospodărie

In sala de restaurant a școlii de gospodărie de sub conducerea d-nei directoroare Maria Tintea s'a ținut serbarea de încheiere a trimestrului școlar, cu un program ales de coruri, dansuri și „Poemul Unirii”. Bucuria elevilor, părinților și participanților a fost cea mai bună răsplată pentru corpul profesoral și eleve.

Vom avea sulfat de cupru

In urma unui acord comercial încheiat cu Germania vom importa în acest an 320 vagoane sulfat de cupru. Prima parte a și fost îndrumată spre țară.

Delegații români caută acum și în Turcia cantitățile ce ne mai lipsesc.

Prizonierii vor fi repartizați pentru muncile agricole

Prizonierii de războiu repartizați pentru lucrările agricole vor fi plătiți cu 100 lei de ziua lucrătoare. Ei vor fi însoțiți și supraveghiați de milițieni.

La un grup de 10—30 prizonieri vor fi 3 milițieni paznici și așa la fiecare grup de 10 prizonieri se adaugă un milițian în plus.

Proprietarii, care au cerut prizonieri, să se prezinte la Camerile Agricole pentru semnarea contractelor. Fără contracte nu se pot primi prizonieri.

Cinema „Astra”

prezintă pe:

Mariane Hoppe, Carl Ludwig Diehl într'un film puternic

CĂI GREȘITE

DER SCHRITT VOM WEGE

După romanul „Effi Briest”

de Theodor Fontane

Cu: Paul Hartmann, Max Gülstorff,

Käthe Haack

Regia: Gustaf Gründgens

Muzica: Mark Lothar

CRONICA RAZBOIULUI

de **Mardare Mateescu.**

Frontul diplomatic

Cu ocazia recentei vizite a d-lui dr. Wilhelm Stuckart, secretar de stat al Reichului German, d-sa a acordat nn lung interview gazetarilor români, vorbind despre cele constatate în țara noastră și despre înaltul spirit patriotic și gospodăresc al națiunii noastre. Încheind convorbirea cu ziaristii români, d-l dr. W. Stuckart a spus următoarele, în legătură cu arta noastră populară:

„Este pentru un străin greu ca să judece în toată amploarea ei o artă populară, pe care a cunoscut-o numai prin impresiuni culese în puține zile. Trebuie să relev însă, că socotesc cântecele populare românești ca o adevărată comoară a poporului. Ele sunt de o bogăție rar întâlnită. *Diversitatea portului, delicatețea culorii, infinitatea motivelor, formează o simfonie de culori care trădează o vieață sufletească intensă, cu un spirit artistic innăscut și o lungă tradiție.* Și mai puternic m'au impresionat însă dintre aceste lucruri, cântecele și muzica populară. În ele respiră originalitatea sufletului acestui popor, cuprins când de o melancolie profundă, când de o pasiune furtunoasă, când de o veselie și un ritm contagios. Acest lucru l-am observat mai lă-

murit la jocul și cântecele bucovinencelor dela școala normală de fete din Cernăuți cât și la Chișinău.”

Cuvintele acestea, rostite după ce înaltul vizitatar a trecut prin toate regiunile locuite de Români și aflate azi între granițele naționale, își au semnificația lor specială. Căci deși distinsul oaspe german n'a putut lua contact cu trăsăturile caracteristice ale poporului nostru decât „*prin impresiuni culese în puține zile*”, a putut totuși să constate omogenitatea spiritualității românești de-a-lungul tuturor plaiurilor vizitate.

Sufletul românesc, puterea de creație a poporului nostru, folclorul și datinile sunt aceleași, fie în satele Dornei, fie ale Hotinului sau Lăpușnei, fie în Rodna, Bihor sau Maramureș, fie pe plaiurile Banatului, Olteniei sau Dobrogei. Suntem aceeași plămadă care se schimbă în cremene puternică atunci când se abat asupra noastră vremurile soartei. *Ceea ce este evident pentru oricare oaspe ce ne vizitează pentru un scurt timp, e pentru noi un străvechi capitol de conștiință, care va rezista în orice împrejurări și ne va duce la izbândă.*

Eșuarea încercărilor de debarcare engleze

In noaptea de 28 Martie, unități de aviație, navale și de uscat ale forțelor engleze, au încercat o debarcare în portul Saint-Nazaire de pe coasta franceză, la gura fluviului Loire și nu departe de importanta localitate Nantes. Englezii și-au fixat ca obiectiv de atac o regiune unde forțele germane dispun de bine organizate puncte de apărare și recunoaștere a coastei. La Saint-Nazaire se află cea mai importantă bază a submarinelor germane care operează în regiunea de Sud a Atlanticului.

Atacul a început prin sosirea a mai multor valuri de avioane care în miez de noapte au lăsat să cadă câteva bombe care n'au făcut nicio stricăciune. Acțiunea avioanelor avea drept scop să abată atențiunea detașamentelor de pază care supravegheau intrarea în port, pentru ca unitățile navale engleze să poată pătrunde pe estuarul Loirei. Apărarea antiaeriană a făcut însă primirea convenită avioanelor, în vreme ce artileria de coastă germană țintea unitățile care voiau să intre în port și dintre care unele reușiseră chiar să debarce un număr de soldați. Unități navale germane au ieșit de îndată în întâmpinarea vaselor engleze care și-au schimbat prompt direcția, către larg. In aceeași

vreme, artileria de coastă, lucrând cu trei unități a reușit să scufunde un distrugător de tip vechiu, fost american, care era încărcat cu explozibil și intenționa să arunce în aer ecluza regulatoare a marelui bazin în care se aflau submarinele germane.

Vasul a fost lovit în plin, sărind în aer cu întreaga încărcătură, pe când se afla la o mică distanță de ecluză. Infanteria marină germană a imobilizat detașamentele engleze debarcate pe uscat, pe când unitățile navale germane fugăreau unitățile engleze, din care mai multe vase mari și 9 vedete rapide s'au scufundat prin torpilare.

Cercurile oficiale arată această încercare engleză, ca pe o urmare a presiunilor sovietice asupra Angliei de a crea al doilea front european, punând-o în legătură cu recentul discurs ținut la Londra de către d. Maiski, ambasadorul Sovietelor. Încercarea, deși executată după o factură clasică, cu o pregătire amănunțită și în condițiuni care în trecutul războiului mondial a dat roade bune pentru Englezi, de data aceasta a dat greș, convingând Marea Britanie despre forțele excepționale care fac azi inexpugnabilă coasta europeană a atlanticului.

Ofensiva din Răsărit

Încercarea neizbutită dela Saint-Nazaire ar fi trebuit în caz de reușită să ridice moralul armatei și populației sovietice, pentru care iarna a trecut cu însemnate pierderi, dar fără vreun folos vizibil, în vreme ce frontul german se întărește cu noi rezerve de oameni, arme și materiale. Rămâne de văzut, dacă Englezii vor mai încerca și a doua oară o operație asemănătoare, dar cert este că sovieticii se găsesc în momentul de față la mare strâmtoare.

E just, că cercurile militare germane nu subestimează puterea armatei sovietice, care cu toate pierderile avute mai e în stare să dea atacuri primejdioase. Se remarcă faptul, că nu lipsa de efectiv a fost în războiul de față neajunsul principal al armatelor rusești, deoarece pentru defensivă pe care vor trebui să o organizeze în primăvara aceasta Rușii au instruit, înarmat și echipat complet un număr mare de divizii și din care o bună parte nici n'au intrat în luptă pe niciun front.

Totuși „Generalul Iarnă” nu le-a fost de niciun ajutor și e greu de sperat că le va veni în ajutor vreun „General Primăvară”.

Pregătirile în vederea mării acțiuni au loc pe o scară întinsă, în spațiile frontului german, unde sosesc mereu mari efective și cantități imense de material de războiu, nou, sau după ce a fost revizuit. Se mai adaugă faptul că multora dintre aceste arme li s'au adus perfecționări simțitoare, transformându-le în adevărate „arme noi”.

Sovietele au masat deasemeni efective mari în triumful Rostov-Astragan-Stalingrad, în vederea apărării Caucaziei.

Nu se ascunde faptul că ofensiva care va începe în primăvară va cere foarte mari sacrificii și că luptele vor lua o amploare mult mai mare decât cele cunoscute până azi. Forurile competente sunt însă de părere că sfârșitul acestei ofensive poate aduce cu sine sfârșitul întregii campanii din Rusia.

Când vor începe însă marile lupte, nu se precizează din nicio parte, singurul detaliu fiind acela că un rol de căpetenie în aceste hotărâri îl vor avea condițiunile climatice.

Operațiile din Pacific

In momentul de față, putem afirma că, pe frontul Pacificului se desfășoară „operațiuni de reculegere”. Adică, ofensiva niponă nu scade în intensitate dar nici nu se concentrează asupra unei singure direcții. Atacurile se desfășoară simultan în largul Pacificului, în jurul coastelor australiene, care au fost bombardate de nenumărate ori și în jurul coastelor indiene, unde după ocuparea insulelor Andamane, Japonezii dețin controlul golfului Bengal.

Toate transporturile îndrumate spre Calcutta, Chittagong sau Madras, se vor lovi de aci înainte de flota de patrulare japoneză și de submarinele nipone. Bazele navale de pe coasta de Est a Indiei, Palmyra, Colombo, Trincomali și Madras, sunt deasemeni expuse oricăror atacuri japoneze.

Un fapt semnificativ este scufundarea a doua vase americane în apele din jurul portului Madras, la numai 16 km. depărtare de acest port. Faptul că flota engleză n'a făcut nicio mișcare pentru a se opune intervențiilor japoneze vorbește foarte mult, deoarece dacă o bază navală cum e Madras nu poate oferi siguranță vapoarelor aliate, apărarea navală în alte regiuni este complet inexistentă.

Redactor responsabil
ION BOZDOG